

Budgetuppföljning och prognos maj 2024

Barn- och utbildningsnämnden

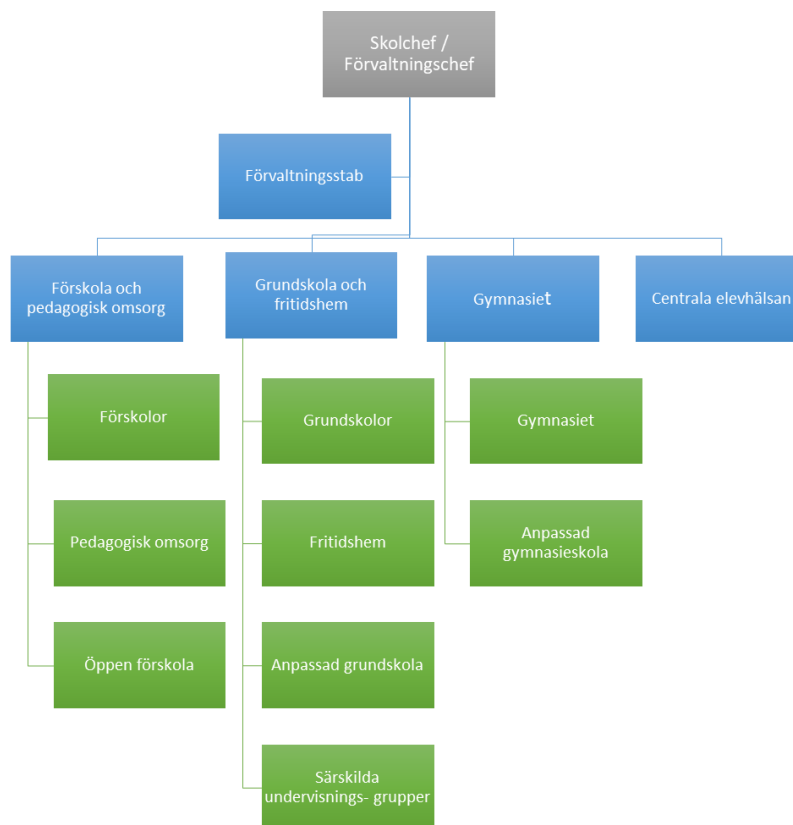
Innehållsförteckning

1.	Barn- och utbildningsnämnden	3
1.1	Organisationsbeskrivning och uppdrag	3
2.	Verksamhetsåret 2024	5
2.1	Viktiga händelser och beslut under året	5
2.2	Projekt	5
2.3	Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter	5
3.	Ekonomisk analys	6
3.1	Driftredovisning	6
3.2	Åtgärder för att nå budget i balans	7
3.3	Investeringsredovisning	7
4.	Medarbetare	8

Budgetuppföljning med helårsprognos för ekonomi och verksamhet avrapporteras till kommunstyrelsen vid fem tillfällen varje verksamhetsår: efter mars, maj, augusti (delårsrapport) och oktober. Efter december månad görs årsbokslut. Delårsrapporten och årsbokslutet går vidare till kommunfullmäktige.

1. Barn- och utbildningsnämnden

1.1 Organisationsbeskrivning och uppdrag

Barn- och utbildningsnämndens ansvarar för förskoleverksamhet, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt elevhälsa och central skoladministration.

Nämndens uppdrag är att värna skolans nationella uppdrag såsom det formuleras i de nationella styrdokumenterna och bidra till en ökad andel barn och elever som förbereds för fortsatta studier och/eller arbete. Nämnden utövar också tillsyn över verksamhet på fristående förskolor.

Prioriterade områden de kommande åren är:

- Pojkars och flickors lärande
- Trygghet och studiero
- Närvaro och det kompensatoriska uppdraget

Utbildning av hög kvalitet bidrar till enskilda individers utveckling men också att till att stärka kommunens konkurrenskraft och ge förutsättningar för att skapa utveckling och välutbildad arbetskraft. Tranås kommun behöver arbeta med att

höja andelen individer med eftergymnasiala studier och därmed höja utbildningsnivån. Detta förutsätter god kvalitet inom förskola och grundskola som i sin tur ger behörighet till gymnasium och senare eftergymnasiala studier.

Ett led i den höjda kvaliteten är att kunna erbjuda grundskolor med likvärdig utbildning i ändamålsenliga och permanenta lokaler. Likvärdigheten innebär också en likvärdig utbildning både mellan skolor och även mellan klasser på samma enhet. Det handlar också om att kunna bibehålla en hög kvalitet inom förskolan.

Det finns åtskilliga författningar som styr verksamheten men de lagar, förordningar och föreskrifter som främst styr barn- och utbildningsnämndens verksamhet är:

- Skollagen
- Läroplaner
- Gymnasieförordning
- Föreskrifter
- Diskrimineringslag
- Kommunallagen
- Förvaltningslagen

Förvaltningens egen utveckling av kvalitetsarbetet i samband med nationella satsningar på ett nationellt kvalitetssystem gör att kvalitetsarbetet kommer att vara fortsatt i fokus även framöver.

2. Verksamhetsåret 2024

2.1 Viktiga händelser och beslut under året

Dimensionering av gymnasieskolan är en nationell förändring som kommer att påverka även Holavedsgymnasiets dimensionering och utveckling. Förvaltningen har arbetat aktivt med att knyta grannkommuner till en gemensam gymnasiesamverkan och skriver samverkansavtal i juni. Ett stort arbete väntar sedan med att hantera nya frågor som samverkan skapar behov av, t ex antagning, elevdata.

Framtida kompetensförsörjning är en fortsatt stor utmaning, särskilt inom vissa yrkesområden. Lärarutbildning med praktik i egen tjänst pågår inom yrkeslärarområdet. Ändamålsenliga lokaler och förbättrad fysisk arbetsmiljö är en annan del i arbetet att skapa attraktiva arbetsplatser inom förvaltningen.

Fortsatt fokus på systematiskt kvalitetsarbete med fokus på skolutveckling pågår.

2.2 Projekt

Junkaremålsskolan F-6 samt anpassad grundskola är i det närmaste färdig och i dagarna pågår inflyttning av möbler och teknisk utrustning m.m. Invigning av skolan sker i samband med terminsstart i augusti. Taklagsfest har ägt rum i maj på Granelundsskolan och arbetet fortskrider även där enligt plan.

Även Kungshöjdens förskola har haft taklagsfest i slutet av april och arbetet fortskrider helt enligt plan. Förskolan beräknas vara färdig till årsskiftet.

2.3 Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Förvaltningen står inför flera utmaningar varav förändrad demografisk utveckling är en stor och allvarlig del. Utvecklingen ser likadan ut i nästan hela landet och relativt snabbt måste en förändring av organisationen ske med planering av nedläggning av en eller två förskolor. Samtidigt pågår en förändring där barnen inom förskolan vistas längre dagar än tidigare samtidigt som det är fler barn inskrivna i förskolan än på många år. Det är en utmaning att både möta minskat barnunderlag och ökat antal timmar per barn samtidigt som det är svårt att sja om konjunkturens påverkan på vårdnadshavares möjligheter att behålla sina arbeten och behoven av heltidsomsorg för vårdnadshavare med försörjningsstöd och krav på heltidssysselsättning.

På längre sikt innebär en starkt minskad barnkull 2023 och 2024 att antalet barn inom grundskolan minskar om en femårsperiod. Till viss del finns möjlighet att möta framtida pensionsavgångar med minskade barnkullar men det krävs nyrekrytering av utbildad personal för att klara framtida behov.

3. Ekonomisk analys

3.1 Driftredovisning

Barn- och utbildningsnämnden prognosticerar för ett underskott på 2,5 mkr.

Inför 2024 gjordes beräkningar att kostnaderna för organisationen skulle överstiga beslutad budgetram. Det beräknade budgetunderskottet på 4,4 mkr fördelades mellan de olika verksamhetsgrenarna. Underskottet hanteras under året genom olika typer av besparingar.

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
BU-centralt (inkl. Elevhälsan)	31 495	31 045	+450
Förskola och pedagogisk omsorg	137 604	139 904	-2 300
Grundskola och fritidshem	284 904	285 754	-850
Gymnasiet	95 311	95 111	+200
Totalt barn- och utbildningsnämnden	549 314	551 814	-2 500

Förskola och pedagogisk omsorg

Prognosen för förskola och pedagogisk omsorg visar ett underskott på 2,3 mkr.

Budgetramen för förskolan sänktes 2024 eftersom antalet barn beräknades minska rejält till hösten. Både under senare del av våren och i höst kommer dock antal inskrivna barn vara högre än budgeterat, både inom de kommunala och de fristående förskolorna. Detta kommer innebära en högre bemanning och högre personalkostnad än beräknat. Den ökade kostnaden p.g.a. fler inskrivna barn uppgår till ca 2 mkr. I övrigt består underskottet av lägre interkommunala intäkter än budgeterat.

Verksamheten för pedagogisk omsorg beräknas gå med överskott, p.g.a. att man från hösten minskar antalet dagbarnvårdare från fem till fyra.

Öppna förskolan prognosticerar för en budget i balans.

Grundskola och fritidshem

Prognosen för grundskola och fritidshem visar ett underskott på -0,9 mkr.

Verksamheten fick inför 2024 2,5 mkr av nämndens förväntade underskott att hantera. Beslut är fattat att lägga ner förberedelseklassen inför höstterminen. Detta innebär en besparing, vilken har tagits hänsyn till i prognosen.

Grundskolorna (inklusive särskilda undervisningsgrupper) och fritidshemmen prognosticerar ett överskott medan anpassad grundskola visar en budget i balans.

Hyresavtalet för nya Junkaremålsskolan F-6 är ännu ej klart, vilket innebär att det finns en osäkerhet kring hyreskostnaden för hösten. Prognosen utgår från den beslutade ramförstärkningen avseende den utökade hyreskostnaden.

Gymnasiet

Verksamheten för gymnasiet och anpassad gymnasieskola prognosticerar för ett överskott på 0,2 mkr.

Gymnasiet fick inför 2024 0,8 mkr att hantera av nämndens förväntade underskott.

Prognosjustering har gjorts för interkommunal ersättning, där nettot ser ut att bli positivt jämfört med budget. Inför hösten räknar man med att kunna se över personalbemanningen för att totalt sett klara en budget i balans.

3.2 Åtgärder för att nå budget i balans

Förvaltningen arbetar för en budget i balans och de senaste åren har den ekonomiska medvetenheten ökat högst betydligt i förvaltningen och uppföljning och kontroll är numera på en helt annan nivå än tidigare. Verksamhetscheferna har inför 2024 fått i uppdrag att ta fram besparingsförslag inom respektive verksamhet som ska minska det befarande underskottet. Målet är att nå en budget i balans. Åtgärder som hittills gett effekt är nedläggning av förberedelseklass inför höstterminen 2024, minskning av antalet dagbarnvårdare och ny elevdatabas.

3.3 Investeringsredovisning

Avdelning (tkr)	Projekt	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Alla	IT-relaterade investeringar	6 375	4 875	+1 500
Förskola	Investering utemiljö	100	100	0
Förskola	Möbler och utrustning - Kungshöjdens förskola	500	500	0
Grundskola	Inventarier - lokaler	720	720	0
Grundskola	Möbler och utrustning – Junkaremålsskolan F-6	7 500	7 500	0
Gymnasiet	Inventarier - lokaler	350	350	0
Gymnasiet	Programspecifika investeringar	655	655	0
Totalt BU-nämnden		16 200	14 700	+1 500

En stor del av nämndens investeringar är IT-relaterade. Det handlar om utbyte av elevdatorer, personaldatorer, investering i digitala nätverk och olika typer av IT-utrustning i våra lokaler. Under 2024 investeras också i ett nytt IT-system, en ny elevdatabas som används i hela organisationen.

En annan stor investeringspost gäller den nybyggda Junkaremålsskolan. Osäkerhet har funnits kring om budgetramen skulle hålla, men i dagsläget bedöms investeringen kunna inrymmas inom fastställd budget. Upphandling och inköp av möbler är klara.

4. Medarbetare

Nyckeltal utfall 2024-05	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2023-05 (totalt)
Antal anställda (st)*	548	116	664	648
Andelen heltidsanställda (%)*	81,20%	92,24%	83,13%	90,59
Sjukfrånvaro total (%)**	5,34%	5,79%	5,34%	7,33%
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	2,66%	1,42%	2,42%	2,95%
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	1,69%	1,10%	1,58%	2,35%
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			1 739 tkr	2 155 tkr
Kostnad för övertid (tkr)**			106 tkr	200 tkr

*Per aktuell månad

**För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad

En stor utmaning inom förvaltningen är framtida kompetensförsörjning. Förvaltningen har en förhållandevis hög medelålder inom vissa yrkesgrupper, vilket leder till stora rekryteringsbehov inom ett par år. Genom HÖK 21 har Lärarförbundet, Lärarnas riksförbund, Skolledarförbundet och arbetsgivaren Tranås kommun gemensamt tagit fram en kompetensförsörjningsplan. Planen innehåller insatser inom områdena arbetsmiljö, arbetsorganisation, arbetstid och lönebildning. Arbetet med HÖG-24 pågår.

Skolverkets lärarprognos visar att det kommer att vara fortsatt brist på behöriga lärare och förskollärare fram till 2035. Till skillnad från tidigare prognoser minskar behovet av lärare något. Under prognosperioden fram till år 2035 beräknas lärarbehovet minska med drygt 5 000 heltidstjänster. En nedgång med cirka tre procent från 2020 års nivå om 192 000 heltidstjänster. De senaste åren har antalet lärare ökat i takt med att barn- och elevkullar blivit allt större men den demografiska utvecklingen visar på att denna utveckling väntas vända med

en lägre skattning av antalet barn och ungdomar i åldrarna upp till 18 år framöver. Behovet av att ersätta visstidsanställda utan utbildning samt ersättare lärare som går i pension kvarstår. För att klara behovet behövs många åtgärder som t.ex. vidareutbildning av obehöriga lärare och att fånga upp personer med annan grundutbildning, andra yrkesgrupper som kompletterar lärarna.